

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)
den 14 juli 1995 *

I mål T-275/94,

Groupement des cartes bancaires "CB", sammanslutning enligt fransk rätt för att tillvarata medlemmarnas ekonomiska intressen, med säte i Paris (Frankrike), företrädd av Alain Georges och Hugues Calvet, advokater i Paris, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Aloyse May, 31, Grand-rue,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Enrico Traversa vid rätts-tjänsten, och Gérard de Bergues, nationell tjänsteman med tillfälligt uppdrag vid kommissionen, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Carlos Gómez de la Cruz, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens skrivelse av den 7 juni 1994 och av den 15 juli 1994, genom vilka kommissionen dels för perioden från den

* Rättegångsspråk: franska.

30 juni 1992 till den dag då full betalning erläggs kräver dröjsmålsränta på det bötesbelopp som ålades sökanden genom kommissionens beslut 92/212/EEG av den 25 mars 1992 om ett förfarande för tillämpningen av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/30.717-A-Eurocheque: Helsingforsavtalet, EGT nr L 95, s. 50), ett belopp som har fastställts till 2 000 000 ecu genom förstainstansrättens dom av den 23 februari 1994 (CB och Europay mot kommissionen, T-39/92 och T-40/92, Rec. s. II-49), dels avräknar den betalning om 2 000 000 ecu som sökanden har erlagt först på räntan och sedan på böternas kapitalbelopp ökat med dröjsmålsränta,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av K. Lenaerts, ordförande, samt R. Schintgen, R. García-Valdecasas, P. Lindh och J. Azizi, domare,

justitiesekreterare: J. Palacio González, byrådirektör,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 29 mars 1995,

följande

Dom

Bakgrund och förfarande

- 1 Den 25 mars 1992 antog kommissionen beslut 92/212/EEG om ett förfarande för tillämpningen av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/30.717-A-Eurocheque: Helsingforsavtalet, EGT nr L 95, s. 50, nedan kallat "beslutet" eller "beslutet av den 25

mars 1992"). I beslutets första artikel uttalas att det avtal som ingicks vid Eurocheque-stämman i Helsingfors den 19 och den 20 maj 1983 mellan de franska finansiella institutionerna och Eurocheque-stämman om att köpmän i Frankrike skulle acceptera eurocheckar som hade utställts på utländska finansiella institutioner (nedan kallat "Helsingforsavtalet"), och som hade tillämpats från den 1 december 1983 till den 27 maj 1991 utgjorde ett brott mot artikel 85.1 i EEG-fördraget (som har blivit EG-fördraget, nedan kallat "fördraget").

- 2 Enligt artikel 2 i detta beslut avslås begäran om undantag enligt artikel 85.3 i fördraget beträffande det i artikel 1 nämnda avtalet för perioden från den 16 juli 1990 (den dag då avtalet anmäldes) till den 27 maj 1991 (den dag då avtalet sades upp).
- 3 I artikel 3 i beslutet åläggs Groupement des cartes bancaires "CB" (nedan kallad "Groupement") böter om 5 000 000 ecu på grund av den överträdelse som avsågs i artikel 1 och föreskrivs att detta belopp skall betalas till kommissionen inom tre månader från delgivningen av beslutet. I artikeln preciseras att det efter tidsfristens utgång utgår ränta på detta belopp efter den räntesats som tillämpas av Europeiska fonden för monetärt samarbete (nedan kallad "EFMS") för dess transaktioner i ecu, såsom denna hade fastställts den första vardagen i den månad under vilken beslutet antogs och offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* (nr C 56, 3.3.1992, s. 1), med tillägg av tre och en halv procentenheter, eller 13,75 procent.
- 4 Kommissionen underrättade Groupement om beslutet genom skrivelse av den 25 mars 1992, vilket innebar att sökanden var skyldig att betala in bötesbeloppet senast den 30 juni 1992. Från denna dag hade kommissionen rätt att begära verkställighet av beslutet enligt artikel 192 andra stycket i fördraget. I den ovan nämnda

skrivelsen hade emellertid kommissionen upplyst Groupement om att man, för det fall att Groupement förde tvisten inför förstainstansrätten, i överensstämmelse med ett vanligt tillvägagångssätt skulle avstå från att vidta verkställighetsåtgärder så länge målet var anhängigt vid denna domstol, under den dubbla förutsättningen att det skulle utgå ränta på skulden från den 30 juni 1992, beräknad efter den räntesats som tillämpas av EFMS med tillägg av en och en halv procentenheter, eller 11,75 procent, och att det ställdes en bankgaranti senast den dagen som täckte såväl skuldens kapitalbelopp som ränta eller ökning.

- 5 Genom ansökan som registrerades vid förstainstansrättens kansli den 25 maj 1992 väckte Groupement talan om ogiltigförklaring av beslutet av den 25 mars 1992, varvid den i huvudsak gjorde gällande att det ifrågasatta avtalet inte utgjorde ett samordnat förfarande och att bötesbeloppet var fullkomligt orimligt i förhållande till hur allvarlig överträdelsen var, även om man antog att denna var styrkt.

- 6 Den 24 juni 1992 ställde Groupements bank på begäran av Groupement och för dess räkning en bankgaranti i enlighet med den modell som hade bifogats till kommissionens skrivelse av den 25 mars 1992, såväl för de böter om 5 000 000 ecu som ålagts Groupement genom beslutet av den 25 mars 1992 som för de räntor, beräknade efter EFMS: s räntesats med tillägg av en och en halv procentenheter, som skulle utgå på detta belopp från den 30 juni 1992 till dess att böterna till fullo hade betalats.

- 7 I sin dom av den 23 februari 1994 (CB och Europay mot kommissionen, T-39/92 och T-40/92, Rec. s. II-49) ansåg förstainstansrätten såvitt avser Groupement att Helsingforsavtalet inte kunde anses vara ett samordnat förfarande om fastställelse av ett identiskt pris som skulle iakttas i kontrakt med tredje man, utan att det utgjorde ett samordnat förfarande om principen att uppbära en provision och att det som sådant stred mot artikel 85.1 a i fördraget. Förstainstansrätten fastställde de böter som hade ålagts Groupement i artikel 3 i det ifrågasatta beslutet till 2 000 000 ecu. Talan i övrigt ogillades och kommissionen förpliktades att ersätta hälften av Groupements rättegångskostnader.

- 8 Genom skrivelse ställd till kommissionen den 5 maj 1994 upplyste Groupement kommissionen om att eftersom tiden för överklagande av förstainstansrättens beslut av den 23 februari 1994 hade gått ut den 4 maj 1994, hade Groupement genom bankgirering den 5 maj 1994 erlagt de böter om 2 000 000 ecu som faststälts av förstainstansrätten. Eftersom Groupement därigenom ansåg sig ha fullgjort förstainstansrättens dom i sin helhet gjorde man som svar på en telefonförfrågan från kommissionens bokföringsavdelning gällande att skyldigheten att erlægga ränta, såsom den framgår av domstolens dom av den 25 oktober 1983 (AEG mot kommissionen, 107/82, Rec. s. 3151, punkterna 139 och 143) baseras på en önskan att undvika att det väcks talan som är uppenbart ogrundade och vilkas enda syfte är att fördröja betalningen av böterna, och att den inte är tillämplig beträffande talan som helt eller delvis är befogade. Detta bekräftas av den omständigheten att den räntesats som kommissionen tillämpar är högre än den lagliga räntan i Frankrike och på marknaden för handel med ecu, vilket alltså medför ytterligare en påföljd för de personer som har väckt talan. Groupement tillade att det under alla omständigheter inte skulle kunna utgå ränta på de böter som ålagts genom domen från den dag då de böter som ålades genom kommissionens beslut förföll till betalning, eftersom de första böterna juridiskt sett skiljer sig från de andra. Groupement anmärkte att skälen i domen visar att förstainstansrätten "fastställde" nya böter och inte "satte ned" de böter som hade fastställts genom kommissionens ursprungliga beslut. Genom att bestämma bötesbeloppet i förhållande till den otillåtna vinsten på grund av den provision som otillbörligen uppburits vid inlösen av utländska eurocheckar, bestraffade kommissionen endast det samordnade förfarandet om beloppet av dessa provisioner och inte det samordnade förfarandet om principen om uttag av en provision som endast var förutsättningen för det första. Genom att förstainstansrätten endast inriktade sig på det samordnade förfarandet om principen om uttag av en provision, utdömde den böter för ett brott som kommissionen inte hade bestraffat som sådant.
- 9 Den 27 maj 1994 begärde Groupement att bankgarantin delvis skulle upphävas.
- 10 Genom skrivelse av den 7 juni 1994 svarade kommissionen att den ansåg att erläggandet av 2 000 000 ecu var en delbetalning av den totala skuld som förelåg den 6

maj 1994, vilken täckte de räntor som var förfallna till betalning den dagen, till ett belopp om 433 301,37 ecu, liksom en del av kapitalbeloppet. På den resterande delen av detta belopp fortsatte ränta att utgå från den 6 maj 1994 till dess att skulden till fullo hade betalats. I det avseendet påpekade kommissionen först att den praxis som den sedan 1981 följer beträffande uppskov med betalning av böter när talan väcks mot beslut vari påföljder i pengar åläggs, och som innebär krav på ränta och en bankgaranti ämnad att säkerställa betalningen av böterna med tillägg av ränta, har erkänts av domstolen (se den ovan nämnda domen AEG mot kommissionen, beslut av den 7 maj 1982, Hasselblad mot kommissionen, 86/82 R, Rec. s. 1555, av den 11 november 1982, Klöckner Werke mot kommissionen, 263/82 R, Rec. s. 3995, och av den 7 mars 1986, Finsider mot kommissionen, 392/85 R, Rec. s. 959), och att Groupement i nu föreliggande fall hade accepterat att betala ränta genom att den ställde bankgarantin den 24 juni 1992. Kommissionen konstaterade sedan att uttag av ränta inte var en oundviklig konsekvens av att man utövade rätten att väcka talan, eftersom det stod Groupement fritt att betala böterna så snart de förföll och sålunda befria sig från skyldigheten att betala ränta. Beträffande den särskilda rättsliga beskaffenheten av de böter som fastställts av förstainstansrätten i förhållande till dem som fastställts av kommissionen ansåg den senare att Groupement var okunnig om omfattningen av den obegränsade behörighet som tillerkänns förstainstansrätten enligt artikel 17 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpningen av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT nr L 13, 1962, s. 204, nedan kallad "förordning nr 17"), enligt vilken förstainstansrätten endast kan upphäva, sätta ned eller höja ålagda böter och inte fastställa nya böter som skiljer sig från dem som ålagts av kommissionen.

- 11 Den 16 juni 1994 bestred Groupement den ställning som kommissionen tagit i sin skrivelse av den 7 juni 1994 såvitt avser att Groupement skulle förpliktas att betala dröjsmålsränta på böterna om 2 000 000 ecu från den 30 juni 1992, liksom att betalningen av 2 000 000 ecu skulle avräknas från dessa räntor, och den förbehöll sig rätten att vända sig till förstainstansrätten med en begäran om tolkning av dess dom av den 23 februari 1994.
- 12 Genom skrivelse av den 15 juli 1994 krävde kommissionen Groupement på betalning av den resterande skulden före den 31 juli 1994. Vid utebliven betalning skulle

den begära verkställighet av bankgarantin. Samma dag underrättade kommissionen garantibanken om att den samtyckte till en minskning av garantibeloppet, motsvarande den delbetalning som hade inkommit.

- 13 Samtidigt som den upprepade att den inte höll med om kommissionens bedömning angående dröjsmålsränta, upplyste Groupement kommissionen genom skrivelse av den 20 juli 1994 att den på grund av den verkställbara arten av kommissionens beslut, som inte gav den något annat val, hade givit sin bank order att till kommissionen överföra en summa om 443 902,61 ecu.
- 14 Det var under dessa förhållanden som Groupement genom ansökan som ingavs till förstainstansrättens kansli den 4 augusti 1994 väckte den föreliggande talan.
- 15 Efter referentens rapport beslutade förstainstansrätten (fjärde avdelningen i utökad sammansättning) att inleda den muntliga förhandlingen utan att vidta förberedande åtgärder.
- 16 Parterna yttrade sig och svarade på förstainstansrättens frågor vid den muntliga förhandlingen den 29 mars 1995.

Parternas yrkanden

- 17 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

- 1) ogiltigförklara kommissionens beslut i skrivelserna av den 7 juni och den 15 juli 1994, genom vilka den har krävt erläggande av dröjsmålsränta på de böter

om 2 000 000 ecu som fastställts av förstainstansrätten i dess dom av den 23 februari 1994 för perioden från den 30 juni 1992 till dess böterna betalats, och följaktligen fastställa att den summa om 433 902,61 ecu som Groupement har erlagt inte skulle ha erlagts och skall återbetalas med tillägg av ränta beräknad efter EFMS: s räntesats för perioden från och med den 20 juli 1994 till den dag då återbetalning till fullo sker,

- 2) i andra hand, om förstainstansrätten inte bifaller yrkandet i punkt 1 ovan, ogiltigförklara kommissionens beslut till den del det grundas på en felaktig avräkningsmetod beträffande Groupements betalningar och följaktligen fastställa att den summa om 10 601,24 ecu som Groupement har erlagt på grund av detta inte skulle ha erlagts och skall återbetalas med tillägg av ränta beräknad efter EFMS: s räntesats för perioden från och med den 20 juli 1994 till den dag då återbetalning till fullo sker,

- 3) förplikta kommissionen att ersätta samtliga de rättegångskostnader som Groupement har haft inom ramen för den föreliggande talan om ogiltigförklaring.

18 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

- 1) avvisa talan och i andra hand ogilla den,

- 2) förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Talans upptagande till prövning

Parternas framställning

- 19 Kommissionen har med stöd av domstolens fasta rättspraxis (dom av den 15 december 1988, *Irish Cement mot kommissionen*, 166/86 och 220/86, Rec. s. 6473, punkt 16) åberopat att talan om ogiltigförklaring av skrivelsen av den 7 juni 1994 och av den 15 juli 1994 skall avvisas eftersom dessa skrivelser endast är en bekräftelse av kommissionens beslut av den 25 mars 1992 och underrättelsen daterad samma dag. Kommissionen har anmärkt att den i sitt beslut av den 25 mars 1992 ålade Groupement böter om 5 000 000 ecu, vilka skulle betalas inom tre månader, varefter ränta enligt lag skulle utgå efter EFMS: s räntesats med tillägg av tre och en halv procentenheter. Kommissionen har likaså anmärkt att den i sin underrättelse av den 25 mars 1992 upplyste Groupement om att om den väckte talan vid förstainstansrätten skulle det inte vidtas några indrivningsåtgärder så länge talan var anhängig vid denna domstol under den dubbla förutsättningen att ränta skulle utgå från den 30 juni 1992 och att det senast den dagen ställdes en bankgaranti som kommissionen kunde godta och som täckte såväl skuldens kapitalbelopp som dess ränta eller ökning.
- 20 Genom att ställa den bankgaranti som begärts och genom att underlåta att bestrida de villkor som fastställdes vid beviljandet av denna garanti när talan ingavs mot beslutet av den 25 mars 1992, har sökanden samtyckt till dessa villkor och accepterat att det skulle tillkomma ränta på det belopp som den slutligen skulle åläggas att betala. Följaktligen är det inte längre tillåtet att bestrida att dessa räntor skall betalas.
- 21 I det avseendet har kommissionen avvisat sökandens inställning om att de räntor som nämns i beslutet av den 25 mars 1992 och i underrättelsen endast avser böterna om 5 000 000 ecu och inte böterna om 2 000 000 ecu som senare fastställdes av

förstainstansrätten. Kommissionen har ansett att i den omfattning som bankgarantin avser att säkerställa att kommissionen erhåller full betalning för sin skuld, både kapitalbelopp och ränta, hänför den sig till räntorna beräknade på själva bötesbeloppet även om gemenskapernas domstolar inte stadfäster hela bötesbeloppet.

- 22 Kommissionen har även ifrågasatt om sökandens andrahandsyrkande kan tas upp till prövning, vilket avser att få skrivelserna av den 7 juni 1994 och den 15 juli 1994 ogiltigförklarade till den del det i dem tillämpas en felaktig avräkningsmetod beträffande den betalning som erlades av Groupement den 5 maj 1994. Vid sammanträdet vitsordade emellertid kommissionens företrädare att denna avräkning inte följer av vare sig beslutet av den 25 mars 1992 eller av underrättelsen daterad samma dag. Han överlämnade till förstainstansrätten att bedöma om sökandens talan kunde tas upp till prövning i detta avseende.
- 23 Sökanden har hävdade att kommissionens skrivelser av den 7 juni 1994 och den 15 juli 1994 lästa tillsammans utgör ett beslut mot vilket talan kan föras enligt artikel 173 i fördraget. Sökanden har erinrat om att det följer av rättspraxis att åtgärder som medför tvingande rättsverkningar av sådan art att de påverkar sökandens intressen genom att på ett typiskt sätt ändra dennes rättsliga ställning utgör rättsakter eller beslut mot vilka talan om ogiltigförklaring kan föras enligt artikel 173 i fördraget (domstolens dom av den 11 november 1981, IBM mot kommissionen, 60/81, Rec. s. 2639, punkt 9).
- 24 Sökanden har i det avseendet gjort gällande att skrivelserna av den 7 juni och den 15 juli 1994, genom att sökanden i dem anmodas att betala en summa om 433 301,37 ecu, allvarligt påverkar dess ekonomiska intressen och på ett typiskt sätt ändrar dess rättsliga ställning jämfört med den som skapats genom beslutet av den 25 mars 1992 och underrättelsen daterad samma dag. Den tvingande arten av skyldigheten att erlägga en summa om 433 301,37 ecu i dröjsmålsränta på betalningen av böterna om 2 000 000 ecu följer varken beslutet av den 25 mars 1992 eller av

underrättelsen om detta beslut eller av förstainstansrättens dom av den 23 februari 1994. Genom att i sitt beslut av den 25 mars 1992 ange att "böter om 5 000 000 ecu åläggs Groupement" och att "ränta enligt lag skall utgå på böterna med början vid utgången av den ovan nämnda tidsfristen" (tre månader räknat från delgivningen av beslutet) har kommissionen bestämt att dröjsmålsränta skall tillämpas på böterna om 5 000 000 ecu, vilka ålagts genom beslutet av den 25 mars 1992, utan att därigenom utsträcka tillämpningen till de böter som senare fastställdes av förstainstansrätten inom ramen för en talan om ogiltigförklaring och med stöd av dess obegränsade behörighet.

- 25 Sökanden har tillagt att det inte var förrän kommissionen övergick till att driva in de böter som förstainstansrätten enväldigt fastställt som det under en telefonkontakt, som bekräftades genom skrivelserna av den 7 juni och den 15 juli 1994, för första gången framkom att böterna möjligen skulle anpassas automatiskt till den ränta som till och med börjat löpa före förstainstansrättens avgörande. Sökanden har anmärkt att kommissionen genom att själv kalla sin skrivelse av den 7 juni 1994 för "kommissionens ställningstagande" underförstått har medgivit att detta utgör en rättsakt mot vilken en talan om ogiltigförklaring kan riktas.
- 26 Vad gäller sitt andrahandsyrkande har sökanden hävdat att kommissionen, genom att bestrida att det kan tas upp till prövning, vill undandra den grundläggande frågan om beslutet står i överensstämmelse med gemenskapsrätten från gemenskapernas domstolars kontroll.

Förstainstansrättens bedömning

- 27 Förstainstansrätten erinrar inledningsvis om att det följer av domstolens och förstainstansrättens fasta rättspraxis att en talan mot ett beslut som enbart bekräftar ett tidigare beslut, vilket inte har ifrågasatts inom tidsfristerna, inte kan upptas till prövning (domstolens ovannämnda dom Irish Cement mot kommissionen,

punkt 16, domstolens dom av den 25 maj 1993, Foyer culturel du Sart-Tilman mot kommissionen, C-199/91, Rec. s. 2667, punkterna 23 och 24, och förstainstansrättens dom av den 15 mars 1995, Cobrecaf m. fl. mot kommissionen, T-514/93, REG s. II-623, punkt 44).

- 28 I det nu aktuella fallet finns det således anledning att kontrollera om kommissionen, genom att kräva betalning av dröjsmålsränta från den 30 juni 1992 på det bötesbelopp som bestämts av förstainstansrätten den 23 februari 1994, har framfört en ny omständighet som skulle kunna medföra tvingande rättsverkningar av sådan art att de påverkade sökandens intressen genom att på ett typiskt sätt förändra hans rättsliga ställning (förstainstansrättens ovannämnda dom Cobrecaf m. fl. mot kommissionen, punkt 45), eller om den endast har bekräftat den situation som skapats genom beslutet av den 25 mars 1992, genom underrättelsen daterad samma dag och genom att sökanden ställde bankgaranti.
- 29 I det avseendet kan först erinras om att kommissionen i sin skrivelse av den 7 juni 1994, som svar på sökandens argument om att skyldigheten som följer av den ovan nämnda domen AEG mot kommissionen att betala ränta på böter är begränsad enbart till de fall där gemenskapernas domstolar ogillar talan som uppenbart ogrundad och fastställer de böter som har ålagts av kommissionen, gjorde gällande att en talan som delvis är befogad inte utgör en extraordinär omständighet som skulle kunna "befria ett företag från att iaktta de villkor som ställts för uppskovet med betalningen av böterna". Kommissionen hävdade för övrigt att dessa villkor hade erkänts av domstolen i dess beslut av den 6 maj 1982, AEG mot kommissionen (107/82 R, Rec. s. 1549), och i de ovan nämnda besluten Hasselblad mot kommissionen, Klöckner Werke mot kommissionen och Finsider mot kommissionen, och att sökanden hade godtagit dem genom att ställa bankgarantin.
- 30 Det kan vidare erinras om att kommissionen, till följd av den oenighet som sökanden hade givit uttryck för, i sin skrivelse av den 15 juli 1994 svarade att "inget talar

för att domen i målet AEG kan tolkas på så sätt att domstolen skulle ha velat begränsa uttaget av ränta till de fall där talan var uppenbart ogrundad”, och uttryckte sin förvåning över den omständigheten att domstolen, när den bekräftade den praxis som kommissionen hade antagit, hade underlåtit att nämna de drastiska begränsningar som skulle fastställas för den om en sådan tolkning var berättigad.

- 31 Det framstår sålunda som om det endast är genom att läsa skrivelserna av den 7 juni 1994 och den 15 juli 1994 tillsammans, i vilka upprepas den tolkning av den ovan nämnda domen i målet AEG mot kommissionen som kommissionen försvarar, som sökanden har kunnat inse att kommissionen anser att skyldigheten att betala dröjsmålsränta från förfallodagen för de böter som den har ålagt även utsträcks till det fall då gemenskapernas domstolar senare har sänkt bötesbeloppet efter att delvis ha bifallit en talan om ogiltigförklaring av ett sådant beslut.
- 32 Förstainstansrätten anser följaktligen att de ifrågasatta skrivelserna inte är begränsade till att bekräfta de villkor som kommissionen i sin underrättelse av den 25 mars 1992 ställde för att bevilja uppskov med betalningen av böterna under tvisteförfarandet, utan att de innehåller en ny omständighet i den mån som de visar på ett ställningstagande från kommissionens sida som varken beslutet av den 25 mars 1992 eller underrättelsen daterad samma dag hade uttryckt på ett klart och tydligt sätt.
- 33 Av detta följer att förstahandsyrkandet om ogiltigförklaring av skrivelserna av den 7 juni och den 15 juli 1994 kan tas upp till prövning.
- 34 Till följd av detta kan även andrahandsyrkandet angående avräkningen av den betalning som erlagts av sökanden den 5 maj 1994, vilket nära anknyter till förstahandsyrkandet, tas upp till prövning. Under alla omständigheter har Groupement inte kunnat få kännedom om den avräkning som kommissionen hade företagit förrän den läste skrivelsen av den 7 juni 1994.

- 35 Det följer av vad som anförts ovan att talan kan tas upp till prövning.

Saken

Förstahandsyrkandet om ogiltigförklaring av skrivelserna av den 7 juni 1994 och den 15 juli 1994

- 36 Sökanden har i huvudsak åberopat tre grunder till stöd för sin talan. Den första grunden avser att det inte finns någon laglig grund för att ta ut dröjsmålsränta på det bötesbelopp som fastställts av förstainstansrätten, den andra bristande behörighet hos dem som skrivit och undertecknat de ifrågasatta skrivelserna och den tredje att uttaget av dröjsmålsränta på det bötesbelopp som fastställts av förstainstansrätten utgör ett hinder mot rätten att väcka talan.

Första grunden: Brist på laglig grund

Parternas framställning

- 37 Sökanden har hävdad att skyldigheten att betala dröjsmålsränta på böter inte följer av någon gemenskapsrättslig text och att den enligt domstolens rättspraxis är berättigad enbart på grund av att det är nödvändigt att undvika att det väcks talan som är uppenbart ogrundade och vilkas enda syfte är att fördröja betalningen av böterna (den ovan nämnda domen i målet AEG mot kommissionen). Detta är emellertid inte fallet här, eftersom förstainstansrätten till stor del biföll Groupements talan genom att bestämma de böter som ålades Groupement till 40 procent

av dem som ålagts av kommissionen och genom att förplikta kommissionen att betala hälften av Groupements rättegångskostnader.

- 38 Vad gäller de ovan nämnda besluten i målen Hasselblad mot kommissionen, Klöckner Werke mot kommissionen och Finsider mot kommissionen, som kommissionen har åberopat till stöd för sitt krav på betalning av ränta, har sökanden först och främst anmärkt att de endast angår den rätt som tillerkänns kommissionen att kräva en bankgaranti vid uppskov med betalning av böter och inte tillämpningen av dröjsmålsränta på de böter som fastställts av gemenskapernas domstolar. Vad sedan gäller beslutet av den 5 juli 1983, Usinor mot kommissionen (78/83 R, Rec. s. 2183), har sökanden gjort gällande att domstolen, genom att underställa uppskovet med betalningen av en del av böterna "den förutsättningen att sökanden i förväg ställer en bankgaranti ämnad att säkerställa betalningen av de böter som avkunnats genom detta beslut och eventuell dröjsmålsränta", endast har åsyftat den ränta som är tillämplig på de böter som ålagts genom kommissionens beslut och inte den ränta som är tillämplig på de böter som fastställts av förstainstansrätten inom ramen för dess obegränsade behörighet.
- 39 I detta avseende har sökanden i nu aktuellt fall hävdats att de böter som fastställts genom förstainstansrättens dom av den 23 februari 1994 juridiskt sett skiljer sig från dem som ålagts genom kommissionens beslut av den 25 mars 1992. Sökanden har först och främst anmärkt att punkt 147 och domslutet i domen av den 23 februari 1994 använder uttrycket "fastställa" och inte uttrycket "sätta ned" beträffande böterna. Sökanden har sedan hänvisat till punkt 147 i förstainstansrättens dom, där det konstateras att "böterna om 5 000 000 ecu är inte rimliga i förhållande till överträdelsens art och vikt", och har bland annat påpekat att förstainstansrätten inte har tagit fasta på de försvårande omständigheter som kommissionen har anfört. Slutligen har sökanden anmärkt att kommissionen själv har medgivit att det i förekommande fall inte utgår ränta på den ökning av böterna som förstainstansrätten har möjlighet att ålägga förrän från dagen för domen.
- 40 Sökanden har ansett att kommissionen genom att hävda att förstainstansrätten inte kan upphäva de böter som ålagts av kommissionen för att "ersätta dem med sina

egna" har underskattat den obegränsade behörighet som tillerkänns gemenskapernas domstolar liksom räckvidden av artikel 172 i fördraget och artikel 17 i förordning nr 17. Sökanden har i det avseendet hänvisat till generaladvokaten Warners förslag till avgörande i målet BMW Belgium mot kommissionen (domstolens dom av den 12 juli 1979, 32/78, 36/78 och 82/78, Rec. s. 2435, 2494), enligt vilken "de rättigheter som tillerkänns domstolen genom artikel 17 i förordning nr 17 är mycket vidsträckta och enligt min mening tillräckliga för att domstolen i varje fall skall kunna göra det som den anser vara god rättskipning".

- 41 Kommissionen har först och främst erinrat om att de beslut som den antar träder i kraft så snart de delges och att en talan som förs vid gemenskapernas domstolar i enlighet med artikel 185 i fördraget inte skall hindra verkställighet. Följaktligen har kommissionen möjlighet att redan vid delgivningen av ett beslut som omfattar böter övergå till indrivning av dessa och det ankommer i förekommande fall på parterna att begära uppskov med verkställighet av den ifrågasatta rättsakten i överensstämmelse med artikel 107.2 i förstainstansrättens rättegångsregler.
- 42 Kommissionen har sedan erinrat om att den år 1981 beträffande talan mot beslut i vilka åläggs böter ändrade sin ursprungliga inställning, som bestod i att skjuta upp betalningen av böterna till dess domstolen fattade beslut, genom att föreskriva två förutsättningar för detta uppskov, nämligen att dröjsmålsränta skulle utgå och att en bankgaranti skulle ställas som täckte bötesbeloppet med tillägg av ränta (se den tolfte konkurrensrapporten, punkt 60). Kommissionen har tillagt att domstolen i sina ovannämnda beslut i målen AEG mot kommissionen, Hasselblad mot kommissionen, Klöckner Werke mot kommissionen och Finsider mot kommissionen har erkänt att detta nya allmänna tillvägagångssätt är berättigat förutom under extraordinära omständigheter.
- 43 Kommissionen har i detta avseende avvisat sökandens tolkning av domstolens rättspraxis genom att understryka att de angivna besluten angår såväl skyldigheten att betala dröjsmålsränta som att ställa en bankgaranti ämnad att säkerställa betalningen av böterna och räntan på dessa. Dessutom kan den ovan nämnda domen i

målet AEG mot kommissionen inte uppfattas så att den begränsar uppbörderna av dröjsmålsränta till enbart det fall där talan förklaras vara uppenbart ogrundad. Generaladvokat Reischls förslag till avgörande, som domstolen följde i sin dom, innehöll ingen antydan om en sådan begränsning.

- 44 Vad gäller påståendet om att de böter som ålagts av kommissionen skulle vara av annan beskaffenhet än dem som fastställts av förstainstansrätten inom ramen för utövandet av dess obegränsade behörighet, har kommissionen erinrat om att genom den obegränsade behörighet som är inskriven i artikel 172 tillerkänns gemenskapernas domstolar, enligt själva ordalydelsen i artikel 17 i förordning nr 17, rätten att "upphäva, sätta ned eller höja ålagda böter eller viten", men de tillåts likväl inte att ersätta de böter som ålagts av kommissionen med egna böter, som juridiskt sett skiljer sig från de första. I motsats till sökandens påstående om att en höjning av böterna skulle utgöra bevis för att de böter som ålagts av kommissionen är av annan beskaffenhet än de som ålagts av gemenskapernas domstolar, innebär en höjning av böterna nödvändigtvis att den ökning som beslutats av gemenskapernas domstolar avser de böter som ålagts av kommissionen.
- 45 Kommissionen har tillagt att även om förstainstansrätten har använt uttrycket "fastställa" i samband med böterna skall domslutet och punkt 147 i domen av den 23 februari 1994 läsas i ljuset av punkt 142 i domen, där förstainstansrätten avgjorde att "under dessa förhållanden ankommer det på förstainstansrätten att vid utövandet av sin obegränsade behörighet pröva om det finns anledning att sätta ned de böter som ålagts Groupement".

Förstainstansrättens bedömning

- 46 Inledningsvis kan erinras om att kommissionen i enlighet med artikel 15.2 i förordning nr 17 kan ålägga företag böter om de uppsåtligen eller av oaktsamhet över-

träder bestämmelserna i fördragets artikel 85.1 eller artikel 86 eller åsidosätter ett åläggande som har beslutats enligt fördragets artikel 85.3.

- 47 Kommissionens befogenheter i detta avseende omfattar rätten att bestämma förfallodagen för böterna och från vilken dag dröjsmålsränta skall börja löpa, att fastställa räntesatsen och besluta om verkställighetsformer beträffande sitt beslut genom att vid behov fordra att en bankgaranti ställs som täcker böternas kapitalbelopp och ränta.
- 48 Den fördel som företagen skulle kunna få genom att betala böterna för sent, om en sådan behörighet inte fanns, skulle leda till att försvaga de påföljder som åläggs av kommissionen inom ramen för den uppgift att säkerställa tillämpningen av konkurrensreglerna som har tillfallit den genom artikel 89 i fördraget. Sålunda är det berättigat att tillämpa dröjsmålsränta på böter för att undvika att fördragets ändamålsenliga verkan omintetgörs genom ensidigt handlande från de företags sida som dröjer med att betala de böter som de ådömts.
- 49 Därtill kommer att om kommissionen inte hade rätt att kombinera böterna med dröjsmålsränta skulle de företag som dröjer med att betala sina böter få en fördel jämfört med dem som fullgör betalningen av sina böter inom den tidsfrist som de har fått.
- 50 Härefter kan erinras om att enligt artikel 192 i fördraget skall beslut av kommissionen som medför betalningsskyldighet för andra än för stater vara verkställbara.
- 51 Det kan återigen erinras om att enligt artikel 185 i fördraget skall det inte hindra verkställighet att talan förs vid gemenskapernas domstolar.

- 52 Härav följer att kommissionens beslut är verkställbara så snart de har delgivits och att de böter som de omfattar förfaller till betalning vid utgången av den frist som kommissionen har fastställt i sitt beslut. Det är följaktligen med rätta som kommissionen har påbjudit dröjsmålsränta för det fall att böterna inte betalas inom den tidsfrist som fastställts för detta ändamål i dess beslut av den 25 mars 1992, vilket har fattats i enlighet med artikel 15.2 i förordning nr 17.
- 53 Det är likaledes med rätta som kommissionen i enlighet med de allmänna riktlinjer som den tillämpar sedan år 1981, för de fall där företagen väcker talan mot de beslut varigenom de åläggs böter, fordrar att det ställs en bankgaranti ämnad att säkerställa den eventuella betalningen av böterna med tillägg i förekommande fall av dröjsmålsränta (se domstolens ovannämnda beslut i målen AEG mot kommissionen, Hasselblad mot kommissionen, Klöckner Werke mot kommissionen och Finsider mot kommissionen).
- 54 Härav följer att det företag som väcker talan mot ett beslut av kommissionen i vilket det åläggs böter kan välja antingen att betala böterna när de förfaller, med skyldighet att i förekommande fall betala dröjsmålsränta efter den räntesats som fastställts av kommissionen i dess beslut (i nu aktuellt fall EFMS: s räntesats med tillägg av tre och en halv procentenheter), eller att ansöka om uppskov med verkställigheten av beslutet med tillämpning av artikel 185 andra meningen i fördraget och artikel 104 i förstainstansrättens rättegångsregler, eller slutligen, om kommissionen medger det, att ställa en bankgaranti ämnad att säkerställa betalningen av böterna och dröjsmålsränta i enlighet med de villkor som fastställts av kommissionen (i nu aktuellt fall var EFMS: s räntesats tillämplig på dröjsmålsräntan med tillägg av en och en halv procentenhet).
- 55 I nu aktuellt fall är det ostridigt att sökanden efter det att talan i mål T-39/92 väckts mot kommissionens beslut av den 25 mars 1992 beslutade sig för att ställa en bankgaranti ämnad att säkerställa betalningen av böterna och dröjsmålsränta.

- 56 Sökanden har emellertid hävdad att denna bankgaranti endast har kunnat medföra effekter vad beträffar de böter som ålagts av kommissionen i dess beslut av den 25 mars 1992 och inte beträffande de böter som fastställts av förstainstansrätten i dess dom av den 23 februari 1994.
- 57 Det bör följaktligen prövas om, som sökanden har påstått, de böter som har ålagts av kommissionen juridiskt sett skiljer sig från dem som har ålagts av förstainstansrätten inom ramen för utövandet av dess obegränsade behörighet och om denna skillnad är av sådan art att effekterna av den bankgaranti som har ställts av sökanden får begränsad räckvidd.
- 58 Det kan antecknas att det redan av ordalydelsen i artikel 17 i förordning nr 17 framgår att den obegränsade behörighet som tillerkänns gemenskapernas domstolar beträffande tillämpningen av konkurrensreglerna, enligt vilken de kan upphäva, sätta ned eller höja de böter som ålagts av kommissionen, avser och är begränsad till de böter som inledningsvis ålagts av kommissionen.
- 59 Vidare kan antecknas att inom konkurrensrätten är gemenskapernas domstolar inte behöriga att ålägga böter. De har obegränsad behörighet enbart för att yttra sig beträffande de böter som har fastställts genom ett beslut av kommissionen. Slutligen utgör sökandens argument att det, för det fall att böterna skulle höjas, inte utgår någon ränta på den ökade delen av böterna inte något stöd för hans inställning. Eftersom den ökade delen av böterna förfaller till betalning först när domen avkunnats, kan de räntor som sammanhänger härmed i enlighet med principen om att det mindre följer det större inte börja löpa förrän denna dag.

- 60 Förstainstansrätten drar härav slutsatsen att gemenskapernas domstolar inom ramen för de behörigheter som tillerkänns dem genom artikel 172 i fördraget och artikel 17 i förordning nr 17 inte är behöriga att ersätta böter som ålagts av kommissionen med nya böter som juridiskt sett skiljer sig från de förstnämnda.
- 61 Varken användningen av uttrycket "fastställa" i punkt 147 och i domslutet i förstainstansrättens dom eller det förhållandet att gemenskapernas domstolar kan beakta omständigheter som ligger senare i tiden än beslutet när de meddelar böter som är lägre än de som ålagts av kommissionen är av sådan art att de vederlägger denna slutsats.
- 62 Vad gäller användningen av uttrycket "fastställa" kan det erinras om att det framgår av domstolens fasta rättspraxis (dom av den 26 april 1988, Asteris m. fl. och Grekland mot kommissionen, 97/86, 193/86, 99/86 och 215/86, Rec. s. 2181, punkt 27) att domslutet i en dom måste läsas i ljuset av de skäl som lett fram till och som utgör ett nödvändigt stöd för detta, eftersom de är oumbärliga för att avgöra den exakta innebörden av det som avgjorts i domslutet.
- 63 Det måste emellertid konstateras att förstainstansrätten i punkt 142 i sin dom av den 23 februari 1994 tydligt har angivit att eftersom den, i motsats till kommissionen, endast hade godtagit ett otillåtet samordnat förfarande som Groupement var skyldig till ankom det på den att vid utövandet av sin obegränsade behörighet pröva om det fanns anledning att sätta ned de böter som ålagts Groupement. När förstainstansrätten för att bestämma ett lägre bötesbelopp tog hänsyn till att den överträdelse som slutligen lades Groupement till last var mindre allvarlig, visade den dessutom tydligt i motiveringen angående böterna att dess beslut avsåg att sätta

ned de böter som först ålagts av kommissionen och inte att ersätta dem med nya särskilda böter. Följaktligen kan man inte ge uttrycket "fastställa" den innebörd som sökanden har gjort.

- 64 Vad gäller gemenskapernas domstolars möjlighet att ta hänsyn till omständigheter som i tiden ligger efter kommissionens beslut — i synnerhet till en bestraffad parts uppträdande efter detta beslut — för att meddela lägre böter än de som antagits av kommissionen, kan antecknas att detta förhållande inte är av sådan art att man kan säga att de böter som fastställs av förstainstansrätten juridiskt sett skiljer sig från dem som ålagts av kommissionen. I detta avseende är det tillräckligt att anmärka att domstolen i sin dom av den 6 mars 1974, *Commercial Solvents* mot kommissionen (6 och 7/73, Rec. s. 223), som sökanden har åberopat till stöd för sin talan, just "satte ned" de böter som ålagts av kommissionen samtidigt som den tog hänsyn till den bestraffade partens inställning efter beslutet.
- 65 Det följer av allt det ovanstående att i nu aktuellt fall utgör de böter som förstainstansrätten fastställt inte nya böter som juridiskt sett skiljer sig från de som ålagts av kommissionen genom dess beslut av den 25 mars 1992, och de är inte av sådan art att effekterna av den bankgaranti som har ställts av sökanden får begränsad räckvidd. Följaktligen är det med rätta som kommissionen fordrar betalning av dröjsmålsränta från den dag då beslutet blev verkställbart på det bötesbelopp som förstainstansrätten har fastställt i sin dom av den 23 februari 1994.
- 66 Följaktligen skall grunden avseende brist på laglig grund ogillas.

Andra grunden: Bristande behörighet hos dem som har undertecknat skrivelserna av den 7 juni och den 15 juli 1994

Parternas framställning

- 67 Sökanden har gjort gällande att det ifrågasatta beslutet såsom det framgår av skrivelserna av den 7 juni 1994 och den 15 juli 1994 inte kan jämföras med en vanlig förvaltningsåtgärd som kan företas i enlighet med ett bemyndigande, utan att det utgör ett principbeslut (se domstolens dom av den 23 september 1986, Akzo mot kommissionen, 5/85, Rec. s. 2585, punkterna 29 och 34—39), eftersom det visar på ett verkligt ställningstagande från kommissionens sida, vilket inte har någon som helst laglig grund och som dessutom utgör ett hinder mot den enskildes rätt att väcka talan. Sökanden har följaktligen ansett att det omtvistade beslutet har antagits på ett olagligt sätt, eftersom det har fattats av en medarbetare vid rättstjänsten och av kommissionens kamrer, vilka inte var behöriga att binda kommissionen med ett beslut.
- 68 Kommissionen har svarat att de ifrågasatta skrivelserna är begränsade till att erinra sökanden om den skyldighet att erlagga dröjsmålsränta som den avtalat genom att ställa bankgarantin till följd av underrättelsen om beslutet av den 25 mars 1992 och att de inte utgör ett beslut enligt artikel 189 i fördraget. Vid sammanträdet har kommissionen som svar på förstainstansrättens fråga preciserat, att även om de ifrågasatta skrivelserna skulle kunna anses innebära ett beslut mot vilket talan kan föras, skulle ett sådant beslut under alla omständigheter utgöra en vanlig förvaltningsåtgärd som kan vidtas i enlighet med ett bemyndigande.

Förstainstansrättens bedömning

- 69 Förstainstansrätten erinrar först och främst om att kommissionen i enlighet med artikel 11 i sin arbetsordning av den 17 februari 1993 (EGT nr L 230, s. 15) kan ge en eller flera av sina medarbetare befogenhet att i kommissionens namn och under dess kontroll vidta tydligt definierade förvaltningsåtgärder, under förutsättning att principen om deras kollegiala ansvar iakttas fullt ut. Att inom en institution delegera rätten att underteckna utgör en åtgärd som sammanhänger med den interna organisationen inom gemenskapens administration i enlighet med artikel 11 i kommissionens arbetsordning av den 17 februari 1993 (se till exempel dom av den 14 juli 1972, ICI mot kommissionen, 48/69, Rec. s. 619, och av den 17 oktober 1972, Cementhandelaren mot kommissionen, 8/72, Rec. s. 977), och tjänstemän kan ges befogenhet att i kommissionens namn och under dess kontroll vidta förvaltningsåtgärder.
- 70 Det följer dock av domstolens och förstainstansrättens rättspraxis (domstolens dom av den 15 juni 1994, kommissionen mot BASF m. fl., C-137/92 P, Rec. s. I-2555, punkterna 64 och 65, och förstainstansrättens dom av den 27 februari 1992, BASF mot kommissionen, T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 och T-104/89, Rec. s. II-315, punkt 59), att de åtgärder varigenom rättigheter och skyldigheter skapas gentemot enskilda utgör beslut som kommissionens medlemmar skall överlägga om gemensamt, medan de åtgärder varigenom dessa beslut endast bekräftas, i egenskap av underordnade åtgärder, utgör förvaltningsåtgärder, som kan vidtas i enlighet med ett bemyndigande (den ovan nämnda domen i målet Akzo Chemie mot kommissionen, punkt 38).

- 71 I motsats till vad sökanden har hävdats skall ett beslut varigenom kommissionen fordrar betalning av dröjsmålsränta till följd av en dom av förstainstansrätten, som delvis bekräftar ett beslut om åläggande av böter kombinerat med dröjsmålsränta, anses som en vanlig förvaltningsåtgärd i egenskap av verkställighetsåtgärd beträffande det inledande beslutet där böterna och räntan fastställdes.
- 72 Dessutom har sökanden inte tillhandahållit några upplysningar som tyder på att gemenskapens administration, genom att delegera uppdraget att företa indrivning av böter till sin rättstjänst och kamrer, har underlåtit att iaktta de regler som gäller på detta område.
- 73 Det följer härav att grunden avseende bristande behörighet hos dem som har undertecknat skrivelserna av den 7 juni och den 15 juli 1994 skall ogillas.

Tredje grunden: Hinder mot rätten att väcka talan

Parternas framställning

- 74 Sökanden har gjort gällande att den räntehöjning som kommissionen tillämpar utgör ett hinder mot rätten att väcka talan, eftersom den bestraffar en ekonomisk operatör endast av den anledningen att han har väckt talan om ogiltigförklaring, som förstainstansrätten emellertid till stor del har funnit berättigad, och att den motsvarar en verklig påföljd som läggs till böterna. Sökanden har påpekat att i den mån som summan av räntorna är proportionell i förhållande till hur länge förfa-

randet vid förstainstansrätten varar, utgör den en ytterligare påföljd, eftersom denna tid inte beror på den part som utnyttjar sin rätt att väcka talan.

- 75 Sökanden har vidare bestritt att han hade kunnat undandra sig att betala ränta genom att betala böterna så snart dessa förföll, eftersom en omedelbar betalning av böterna skulle ha inneburit en ekonomisk förlust för honom, som han har värderat till 450 000 ecu, på grund av att tre miljoner ecu skulle bindas utan ersättning och eftersom kommissionen inte åtar sig att betala ränta för de böter som erlagts felaktigt. Sökanden har påstått att den enda fördel som han har fått av att ställa en bankgaranti följaktligen är att han har sparat den kostnad som skulle ha uppkommit om de summor som kommissionen hade krävt oberättigat hade bundits.
- 76 Sökanden har klagat på att kommissionen, för att rättfärdiga att den för de första böterna tillämpar en lägre räntesats, jämför det företag som väcker talan och väljer att ställa en bankgaranti med det företag som inte väcker talan och vägrar att uppfylla skyldigheten att betala böterna. Sökanden har ansett att det är meningslöst att jämföra situationen där ett företag vars talan, som i nu aktuellt fall, till stor del bifalls av förstainstansrätten med den där ett företag i ond tro vägrar att betala böterna men ändå inte ifrågasätter dem genom att väcka talan.
- 77 Avslutningsvis har sökanden hävdat att det ankommer på förstainstansrätten att föreskriva eller inte föreskriva en skyldighet att erlagga dröjsmålsränta när den fastställer böterna inom ramen för utövandet av sin obegränsade behörighet, och kommissionen får inte dämpa effekterna av de domar som är till nackdel för den genom en systematisk uppskrivning av de böter som fastställs av förstainstansrätten.

- 78 Kommissionen har först och främst påpekat att man inte bör skilja mellan de företag som väcker talan och de som inte gör det, utan mellan de företag som betalar de böter som ålagts dem så snart de förfaller till betalning och de som inte betalar dem. De företag som väljer att ställa en bankgaranti beviljas faktiskt en förmånligare räntesats än den som gäller för de företag som vägrar att betala de ålagda böterna. Enligt kommissionen är bankavgifterna i samband med att en bankgaranti skall ställas inte av sådan art att de utplånar denna fördel.
- 79 Kommissionen har påpekat att Groupement inom ramen för sin talan i mål T-39/92 inte har ifrågasatt den räntesats som kommissionen tillämpar som ”ytterst bestraffande”. Under alla omständigheter hade sökanden kunnat undandra sig skyldigheten att betala den räntesats som föreskrivits av kommissionen genom att låna summan till en lägre ränta och genom att betala böterna när de förföll till betalning.
- 80 Kommissionen har tillagt att sökandens inställning att kommissionen är berättigad att uppbära ränta endast i de fall där talan i sin helhet ogillas skulle leda till att de företag vars talan bifölls även i begränsad mån gynnades i förhållande till de som betalade sina böter för sent, eftersom de förstnämnda skulle befrias från all skyldighet att betala ränta, även om en del av böterna betalades för sent. Dessutom skulle den inställningen göra principen i artikel 185 i fördraget meningslös.

Förstainstansrättens bedömning

- 81 Först och främst bör det erinras om att den rätt att ålägga böter som kommissionen har i enlighet med artikel 15.2 i förordning nr 17 också innebär en rätt att fordra dröjsmålsränta om böterna inte betalas.

- 82 Genom att ett företag, som väcker talan mot ett beslut varigenom det åläggs böter, ges möjlighet att befria sig från en omedelbar betalning av böterna mot att det ställer en bankgaranti ämnad att säkerställa betalningen av böterna och därmed sammanhängande räntor, beviljar kommissionen det en förmån som varken följer av bestämmelserna i fördraget eller förordning nr 17.
- 83 Dessutom anmärker förstainstansrätten dels att den räntesats som åläggs av kommissionen när en bankgaranti ställs är lägre än den som krävs när böterna inte betalas (11,75 procent), dels att det bestraffade företaget har möjlighet att betala böterna så snart de förfaller och att sålunda undgå att tvingas betala dröjsmålsränta.
- 84 Sökanden har emellertid hävdad att det företag för vilket bötesbeloppet sänks av gemenskapernas domstolar ådrar sig en hårdare påföljd än det företag som avstår från att väcka talan eller vars talan ogillas.
- 85 I detta avseende kan antecknas att det företag vars talan ogillas får betala ränta efter en lägre räntesats på hela bötesbeloppet och att det företag som inte väcker talan får betala ränta efter full räntesats på samma belopp. När gemenskapernas domstolar däremot sätter ned det bötesbelopp som ålagts av kommissionen genom att delvis bifalla talan, sänks den ränta efter den lägre räntesatsen som företaget skall betala proportionellt i förhållande till det bötesbelopp som sålunda fastställts.
- 86 Det kan dessutom tilläggas att såväl den omständigheten att böternas rättsliga beskaffenhet inte förändras när de revideras av gemenskapernas domstolar som

principen om att talan inte skall förhindra verkställighet utgör hinder mot att kommissionen befriar det företag vars talan delvis har bifallits från skyldigheten som åligger det att betala ränta på de böter som fastställs av gemenskapernas domstolar räknat från den dag då de böter som ålagts av kommissionen förföll till betalning och mot att den undanröjer räckvidden av effekterna beträffande den bankgaranti som ställts av det bestraffade företaget.

- 87 Härav följer att den grund skall ogillas som avser att skyldigheten att betala dröjsmålsränta på det bötesbelopp som förstainstansrätten har fastställt utgör ett hinder för rätten att väcka talan.
- 88 Det följer av ovanstående att förstahandsyrkandet om ogiltigförklaring av skrivelserna av den 7 juni 1994 och den 15 juli 1994 skall ogillas.

Andrahandsyrkandet angående avräkningsmetoden beträffande de betalningar som erlagts av Groupement

Parternas framställning

- 89 Sökanden har klagat på kommissionen för att den har avräknat den betalning av böterna om 2 000 000 ecu som Groupement erlade den 5 maj 1994 först från räntorna och sedan från kapitalbeloppet, vilket medförde att Groupement blev skyldigt att betala ränta på det resterande beloppet. I detta avseende har sökanden gjort gällande att ett sådant agerande saknar all laglig grund inom gemenskapsrätten. Kommissionen, som har medgivit att den låtit sig inspireras av fransk rätt i ämnet

och särskilt artikel 1254 i den franska code civil, kan dessutom inte tillämpa en lagstiftning som gäller för privaträttsliga förpliktelser beträffande böterna. Sökanden har tillagt att när en gäldenär har förklarat att han betalar av på kapitalbeloppet, kan den borgenär som mottagit denna förklaring inte längre ifrågasätta avräkningen. Samma sak skulle gälla när det följer av en rättsakt, vilken som helst, från borgenärens sida att denne har samtyckt till att avräkningen sker från kapitalbeloppet. I nu aktuellt fall har Groupement tydligt förklarat att den betalade av på kapitalbeloppet, eftersom den i sin skrivelse av den 5 maj 1994 har påpekat att det inte skulle utgå någon ränta på beloppet om 2 000 000 ecu.

- 90 Slutligen har sökanden ännu en gång anmärkt att kommissionen, när den anser att den använda metoden står i överensstämmelse med en princip om god ekonomisk förvaltning, blandar ihop sina förvaltningsuppgifter med de uppgifter som den utövar i egenskap av kontrollmyndighet för marknaden och genom vilka den tilldelas rättigheter att beivra som inte kan utövas enligt principer om ekonomisk förvaltning.
- 91 Kommissionen har hävdats att den redovisningsmetod enligt vilken den har förfarit följer av ett allmänt vedertaget bruk vars princip ingår bland annat i fransk civilrätt. Eftersom den är den allmänt vedertagna metoden i ekonomiska frågor, behöver den inte ha någon annan laglig grund inom gemenskapsrätten. Denna regel följer också av kommissionens bestämmelser för internt förfarande angående indrivning av böter och viten och den har aldrig bestridits på något sätt. Sökanden har för övrigt inte anfört någon grund hänförlig till rätt eller sedvana som är av sådan art att den metod som kommissionen har tillämpat ifrågasätts i förhållande till gemenskapsrätten.
- 92 Vad gäller sökandens argument om att han i sin skrivelse av den 5 maj 1994 förklarade att han betalade av på kapitalbeloppet har kommissionen erinrat om att detta skulle kunna vara fallet endast när borgenären samtycker till att skulden först avräknas på kapitalbeloppet. I nu aktuellt fall har kommissionen aldrig samtyckt till att beloppet om 2 000 000 ecu först skulle avräknas från kapitalbeloppet.

Förstainstansrättens bedömning

- 93 Förstainstansrätten konstaterar dels att det är ostridigt mellan parterna att den betalning av 2 000 000 ecu som Groupement erlade den 5 maj 1994 har avräknats först från räntorna och sedan från kapitalbeloppet, dels att denna metod att avräkna betalningar är en allmänt vedertagen metod inom de nationella rättsordningarna.
- 94 Förstainstansrätten anser dessutom att kommissionen, som har rätt att kombinera skyldigheten att betala de böter som den ålägger med ränta om böterna inte betalas, likaledes har rätt att besluta om avräkningen av de betalningar som erläggs i anledning av dessa böter, under förutsättning att den inte bryter mot allmänna regler eller principer inom gemenskapsrätten.
- 95 I nu aktuellt fall konstaterar förstainstansrätten att sökanden inte har lagt fram någon omständighet av sådan art att det kan fastställas att kommissionen skulle ha brutit mot någon gemenskapsrättslig regel eller allmän rättsprincip när den baserat sig på regler som är allmänt vedertagna i de flesta nationella rättsordningarna för att företa avräkning av betalningar.
- 96 Tvärtom har sökanden i huvudsak påstått att företaget har rätt att omstrukturera dröjsmålsräntebeloppet genom att betala böternas kapitalbelopp, på den grunden att det i kommissionens beslut av den 25 mars 1992 inte föreskrivs att delbetalningar först skall avräknas från dröjsmålsräntan. Det måste emellertid konstateras att denna inställning i själva verket skulle leda till att kommissionens rätt enligt artikel 15.2 i förordning nr 17 att fordra betalning av dröjsmålsränta skulle förlora

all sin verkan. Eftersom det inte kan antas att ett sådant resultat åsyftades av gemenskapslagstiftaren skall sökandens inställning avvisas.

- 97 Vad slutligen gäller sökandens argument om att kommissionen skulle ha godtagit att sökandens betalning av 2 000 000 ecu först avräknades från kapitalbeloppet och sedan från räntan, konstaterar förstainstansrätten att detta argument inte är mer än ett rent påstående som inte stöds av någon handling i akten.
- 98 Härav följer att även andrahandsyrkandet skall ogillas.
- 99 Det följer av vad som anförts ovan att talan i sin helhet skall ogillas.

Rättegångskostnader

- 100 Enligt artikel 87.2 i förstainstansrättens rättegångsregler skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om så har yrkats. Då sökanden är den tappande parten och då kommissionen så har yrkat, skall sökanden förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

- 1) **Talan ogillas.**
- 2) **Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Lenaerts

Schintgen

García-Valdecasas

Lindh

Azizi

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 juli 1995.

H. Jung

K. Lenaerts

Justitiesekreterare

Ordförande